

प्रबलता (von प्रबल) f. *Macht, das Mächtigkeitsein*: तस्मिन्नवसरे बौद्धा देशे प्रबलतो पयः RĪĀ-TAR. 1, 177.

प्रबलव (wie eben) n. dass.: चौराणां बहुवप्रबलवदर्शनार्थम् KULL. zu M. 8, 232.

प्रबलवत् adj. = प्रबल *stark, mächtig*: चक्र Diskus MBh. 1, 1179.

प्रबली in der Stelle: अष्टादशप्रबलीसमन्वित (ग्राम) Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 343, 15. *provided with the eighteen classes* HALL.

प्रबल्लिका s. प्रबल्लिका.

प्रबाधक (von बाध् mit प्र) adj. *abschlagend, zurückhaltend, fern haltend*: इन्द्रियार्थं (ज्ञान) Suçr. 1, 331, 18.

प्रबाधन (wie eben) n. 1) *das Abschlagen, Zurückhalten, Fernhalten* MBh. 12, 10929. MĀRK. P. 118, 46. — 2) *das Bedrängen, Quälen, Peinigen*: विरमास्याः प्रबाधनात् MBh. 3, 14250.

प्रवाल (1. प्र + बाल) m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. TRIK. 3, 5, 12. 1) *Schoss, Trieb, junger Zweig* AK. 3, 4, 206. TRIK. 3, 3, 399. H. 1124. an. 3, 660. MED. I 106. HALĀJ. 2, 29. प्रवालेषु पुष्पभारावनामिषु MBh. 1, 2855. HARIY. 3611. 3847. 15445. नीरवत् R. GORR. 2, 12, 7. Suçr. 1, 33, 8. 376, 10. 2, 2, 10. 366, 4. Spr. 840. RAGH. 6, 12. 13, 49. 18, 51. KUMĀRAS. 1, 43. 3, 8. 5, 34. MĀLAY. 59. VARĀH. BRH. S. 24, 7. 54, 14. KATHĀS. 45, 336. KĀVYĀD. 2, 290. षट् BHĀG. P. 8, 12, 19. अधरोष्ठं PĀNĀT. 43, 11. प्रवालभस्मच्छ् KATHĀS. 4, 7. Am Ende eines adj. comp. f. आ BHAG. 15, 2. R. 3, 18. उत्प्रवालान्तरण्यानि KĀVYĀD. 2, 242. — 2) *Koralle* AK. 2, 9, 93. TRIK. 2, 9, 30. 3, 3, 399. H. 1066. H. an. MED. VJUTP. 138. M. 9, 329. 11, 167. 12, 61. MBh. 1, 4439. 4458. 3, 11063. 5, 2576. 7, 672. 8, 4913. 12, 7487. 13, 5261. HARIY. 3235. R. 3, 49, 4. 21. 6, 93, 9. Suçr. 2, 468, 6. VARĀH. BRH. S. 41 (40), 10. 50, 37. TATTVAS. 24. MĀRK. P. 68, 14. ०वर्ण Suçr. 1, 118, 2. प्रवाउ geschrieben SADDH. P. 4, 8, b. 33, a. — 3) *der Hals der indischen Laute* AK. 1, 1, 7. TRIK. 3, 3, 399. H. 291. H. an. MED. — Nach ÇARĀDĀRTHAK. bei WILSON m. *Thier; Schüler*; nach RĪĀN. im ÇKDR. (u. जीवशाक) *eine best. Gemüsepflanze*; s. प्रवालिक. — Häufig प्रवाल geschrieben. Vgl. प्रावालिक.

प्रवालक (von प्रवाल) 1) m. N. pr. eines Jaksha MBh. 2, 399. — 2) f. प्रवालिका N. pr. eines Frauenzimmers HALL in der Einl. zu VĀSAVAD. 37 (प्रवालिका).

प्रवालपत्र (प्र + पत्र) n. wohl *eine rothe Lotusblüthe* Suçr. 2, 318, 4.

प्रवालफल (प्र + फल) n. *rothes Sandelholz* BHĀVAPR. im ÇKDR.

प्रवालवत् (von प्रवाल) adj. *mit Schossen, Trieben versehen* WILS. बहुपुष्पप्रवालवान् (इन्दुदीवत्) mit vielen Blüthen und Trieben versehen R. 2, 50, 18.

प्रवालाश्मत्तक (प्र + अश्मत्) wohl = प्रवाल *Koralle* Suçr. 2, 336, 16.

प्रवालिक m. *eine best. Gemüsepflanze* (जीवशाक) RĪĀN. im ÇKDR. Unter जीवशाक st. dessen प्रवाल m.

1. प्रबाहु (1. प्र + बाहु) m. *Unterarm* VARĀH. BRH. S. 58, 25. VP. 5, 5 im ÇKDR. — प्रबाह्वा red. für प्रबाहुना P. 7, 1, 39, VĀRT. 4, Sch.

2. प्रबाहु (wie eben) m. *der Langarmige*, N. pr. eines Mannes MBh. 7, 1610. — Vgl. प्रबाहुक.

प्रबाहुक् adv. *in gleicher Linie, — Reihe, — Höhe, aequa fronte*; *gleichzeitig*: यमे इव स्येते यतमाने प्रबाहुगितः AIR. Bn. 1, 29. प्रबाहु-

वसतः शिर एव विषुवान् 4, 22. प्रबाहुगवा अथै तत्राण्यतैषुः TBa. 2, 7, 18, 3. प्रबाहुगुहोति तस्मात्प्रबाहुकानुपी TS. 2, 6, 3, 1. 3, 2, 9, 5. देवा वै प्रबाहुगप्रहानगृह्णत 6, 6, 10, 1. 7, 4, 5, 2. KĀT. 20, 6. 25, 2. प्रबाहुकम् unter den Indeccl. im gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. = *समानकाले zu gleicher Zeit* und = ऊर्ध्वम् oben; vgl. प्रवाहिका.

प्रबाहुक (von 1. प्र + बाहु) m. *der Langarmige*, N. pr. eines Mannes VĀJU P. in Verz. d. Oxf. H. 53, b, 16. — Vgl. 2. प्रबाहु.

प्रबाहुकम् s. u. प्रबाहुक् am Ende.

प्रबुद्ध (von बुध् mit प्र) 1) partic. adj. s. u. बुध् mit प्र. — 2) m. N. pr. eines Lehrers BHĀG. P. 5, 4, 11.

प्रबुद्धता (von प्रबुद्ध) f. *Aufgeklärtheit, Klugheit* (Gegens. अज्ञता) MĀRK. P. 10, 33.

प्रबुध् (बुध् mit प्र) 1) adj. *aufmerksam, lauernd*: अमेयां चित्तं प्रबुध् विनेशत् RV. 10, 128, 6. — 2) f. *das Erwachen*: निमुचिं प्रबुधिं RV. 8, 27, 19.

प्रबुध् (1. प्र + बुध्) m. *ein grosser Weiser* BHĀG. P. 8, 5, 43.

प्रबाध (von बुध् mit प्र) m. 1) *das Erwachen* Suçr. 2, 236, 8. 240, 4. Spr. 1447 (zugleich *das Aufblühen*). प्रबाधं यास्यति PĀNĀT. 37, 20. अ-प्रबाधाय सुधाप RAGH. 12, 50. अ-प्रबाधमुष्मा KATHĀS. 26, 80. प्रबाधं च जगत्स्वामी नीयताम् MĀRK. P. 81, 67. *das zur-Besinnung-Kommen* R. GORR. 1, 4, 114. RAGH. 14, 56. *das Erwachen der Blumen, Aufblühen* (vgl. oben) ÇĀK. 84, v. 1. बुद्धिं *das Erwachen der Einsicht* PĀNĀT. 4, 15, v. 1. — 2) *das Wachsein* H. 319. चिरं ÇĀK. 80, 23. — 3) *Erkenntniss, Verständniss, Einsicht, Verstand* ÇĀNTIC. 4, 16. प्रमु-वाक्यं Verz. d. Oxf. H. 92, b, 11. परिशिष्टं Titel eines Werkes COLEBR. MISC. ESS. II, 45. Vgl. आत्मं, दुर्गवाक्यं. RAGH. 3, 65. 10, 72. BĀLAB. 9. विद्यं BHĀG. P. 4, 24, 35. अ 6, 8, 17. — 4) *das Erwecken*: अथ विना न शेकुस्ते तत्प्रबाधाय R. 6, 37, 38. — 5) *das Wiedererregen eines verflüchtigten Wohlgeruchs* VARĀH. BRH. S. 76, 18; s. u. 3. पटवास.

प्रबोधक 1) am Ende eines adj. comp. von प्रबोध Erkenntniss, Verständniss: मुखप्रबोधिका वृत्तिः *leicht verständlich* Verz. d. Oxf. H. No. 380, Çl. 5. — 2) (vom caus. von बुध् mit प्र) m. *ein Sänger, dessen Amt es ist, seinen Fürsten zu wecken*, HALĀJ. 2, 280.

प्रबोधचन्द्र (प्र + चन्द्र) m. *der Mond der Erkenntniss, die mit dem Mond verglichene und personifizierte Erkenntniss* PRAB. 12, 7. ०चन्द्रेद्य der *Aufgang des Mondes der Erkenntniss, die mit dem aufgegangenen Monde verglichene und personifizierte Erkenntniss* 116, 2. Titel eines bekannten philosophischen Dramas 2, 17. — Vgl. प्रबोधोद्य.

प्रबोधचन्द्रिका (प्र + चन्द्र) f. *der Mondschein der Erkenntniss*. Titel einer Grammatik Verz. d. Oxf. H. No. 370.

प्रबोधन (vom simpl. und caus. von बुध् mit प्र) 1) adj. *erweckend*; in übertr. Bed.: कामरतिं (मद्य) R. 5, 10. — 2) m. N. pr. eines Buddha AÇOKĪVAD. bei BUHN. Intr. 198, N. 3. — 3) f. ई a) *der 11te Tag in der lichten Hälfte des Monats Kārttika, an dem die Erwachung Vishṇu's gefeiert wird*, PĪDMOTTARAKHANḌA 126 im ÇKDR. — b) *Alhagi-Maurom Tournef.* (डुरालभा) RĪĀN. im ÇKDR. — 4) n. a) *das Erwachen* MBh. 4, 468. 12, 82. HARIY. 10357. R. GORR. 1, 4, 110. मुखस्वप्नं Suçr. 2, 237, 15. कल्प्यं adj. *mit Tagesanbruch erwachend* MBh. 13, 5217. An mehreren Stellen könnte das Wort auch in der Bed. von *Erwecken* ge-